

at Folk ikke har Raad til at bruge dem i den Grad, som det vilde være normalt og rimeligt at bruge dem. Vi maa forvente, at Byggeomkostningerne skal betydeligt længere ned endnu, og derfor er vi altsaa ikke inde i saa normale Forhold, at vi halvandet Aar før, et Byggeri skal finde Sted, kan fastsætte med god Begrundelse, hvor store Byggeomkostningerne vil blive, saaledes som vi kunde, hvis Forholdene i den Henseende var normale.

Det ærede Medlem Hr. Olufson udtalte, at det vilde være rimeligt at gaa tilbage til den gamle Fremgangsmaade: at fastsætte Laaneværdien, derunder ogsaa Byggeomkostningerne, i selve Loven. Jeg haaber, at den normale Tid maa komme, da vi helt kan undgaa disse Finansudvalgs-vurderinger, saa at vi kan faa det indført i Loven igen; det vil alle Parter være tilfredse med, og det vil være Fremskridt for Administrationen. Jeg tror imidlertid ikke, at dette Tidspunkt er kommet endnu, men jeg vil være villig til at medvirke til, at Fastsættelsen kan finde Sted saa hurtigt som muligt, og det behøver jo ikke at vente til 1. December; naar Rigsdagen kommer ind i Oktober Maaned, kan det meget godt ske i Oktober, og saa vil det vel ogsaa nok kunne være tilfredsstillende.

Naar endelig det ærede Medlem udtalte Ønske om, at den rentefrie Del af Byggelaanet nu kunde helt afskaffes, vil jeg sige, at skulde det være Tilfældet for de Huse, der oprettes efter den Lov, der her er paa Tale, maatte en lignende Ændring indføres i Loven af 4. Oktober 1919. Men der er forhaabentlig ikke saa langt igen, inden Byggeomkostningerne som nævnt kommer ned paa omkring de 8 000 Kr., og naar det sker, skal jo hele Byggesummen forrentes, og derfor tror jeg ikke, der er Grund til nu at foretage Ændringer i dette Forhold.

Overfor det ærede Medlem Hr. Ulrich, der jo, om jeg forstod ham ret, fuldt og helt udtalte sin Tilslutning til Forslagets Hovedbestemmelser, kan jeg kun gentage, at jeg naturligvis anerkender denne Tilslutning helt og holdent. Det ærede Medlem var saa glad ved det, der her er foreslaaet, at han ogsaa fandt Lejlighed til at glæde sig lidt over sig selv, idet han gjorde gældende, at det egentlig var Tanker, som han tidligere havde fremsat, der her havde faaet Lovforslags Form. Denne Glæde vil jeg dele; jeg beklager kun, at jeg, vel sagtens paa Grund af Uopmærksomhed fra min Side, ikke har været opmærksom paa, at det var det ærede Medlem, der for flere

Aar siden har bragt disse Tanker frem, om end ikke fremsat dem i Forslags Form, hvad jeg i hvert Tilfælde ikke har bemærket; hvis det har været Tilfældet, maa der foreligge en Forglemmelse fra min Side. Men naar det ærede Medlem sagde, at han havde advaret mod den Forcing af Udstykningen, som fandt Sted ved Lovenes Revision i 1921, maa jeg tilstaa, at jeg erindrer ikke, at det ærede Medlem har modsat sig det; han kalder en Forcing; i hvert Tilfælde tror jeg, at det ærede Medlem, hvad jeg ikke skal bebrejde ham, stemte for disse Love og deres Revision, og det ærede Medlem gjorde vel deri.

Det ærede Medlem maa jo huske paa, at i Krigsaarene og de nærmeste Aar efter Krigens Afslutning 1918 var hele Udstykningsbevægelsen i Virkeligheden bragt til Standsning, og jeg saa saaledes paa det, at dette ikke var heldigt. Der var endvidere indtraadt det Forhold, at efter Loven af 4. Oktober 1919 var der opstaaet en stærk Udstykning i ganske bestemte Dele af Landet, medens der var andre Dele af Landet, hvor der ingen Udstykning fandt Sted, nemlig hvor der ikke fandtes Len og Stamhuse. Der var et Misforhold mellem de forskellige Dele af Landet, og det var nødvendigt, hvis man vilde gaa retfærdigt frem, at raade Bod paa dette.

Derfor blev den gamle Husmandslov genoplivet og genoplivet saaledes, at der kunde oprettes større Brug. At dette under de daværende Prisforhold maatte kræve større Laanebevillinger, var en Selvfølge; derfor forhøjede vi Laanet saa stærkt, som Tilfældet var. Men jeg maa sige, at i det store og hele tror jeg ikke — deri er jeg enig med det ærede Medlem Hr. Mads Larsen —, at der er Grund til at fortryde, hvad der er sket i saa Henseende. Vel sidder Statshusmændene i store økonomiske Vanskeligheder, som alle Landmænd gør det, men jeg kender ogsaa adskillige Statshusmænd, som har begyndt deres Virksomhed i Aarene 1922, 1923 og 1924, og som i Virkeligheden sidder i smukke Virksomheder og gennem eget Arbejde har skabt sig et økonomisk Grundlag, som der ikke er Tvivl om vil kunne holde, selv om ogsaa Kriseperioden ikke er forbi endnu.

Derfor vil jeg mene, at det jævne er her det rigtige. Jeg tror heller ikke, det vilde være ønskeligt nu at forcere Udstykningen, som det ærede Medlem Hr. Ulrich syntes at være inde paa. Jeg tror, det er rigtigt at have det saaledes, at vi nogenlunde tilfredsstillen den Efterspørgsel, der er efter Laanebevillinger, og det mener jeg